

branih učiteljev mariborski ravnatelj g. Janežič in pa učitelj Eder iz Tirolskega, kateri je bil v svojej domačej narodnej obleki ter je govoril jako živo in navdušeno prav iz globine srca vsem učiteljem. Pri odhodu ministra grofa Potockega zadonijo zopet gromoviti slava-klici. (Dal. prih.)

Gozdarska šola na Kranjskem.

Namen te šole, ktera se bode spomladi prihodnjega leta začela in v kateri se bode tudi 8 revnim učencem živež in stanovanje zastonj dalo (drugi pa se morajo sami na svoje stroške preživiti), je, mladenče v gozdarstvu podučiti tako, da so pripravni za samostojno gospodarstvo manjših, zlasti kmetijskih in občinskih gozdov, pa da bodo tudi sposobni gozdarski pomočniki (Forstgehilfe).

Praktična izurjenost v gozdarstvu je posebno cilj in konec tej šoli.

Nauki, ki se bojo učili v tej šoli in se pomnožujejo tudi z izhodi (ekskurzijami) v druge gozde, so:

1. Gozdarsko računstvo in praktična geometrija (forstliche Rechnungskunde u. angewandte Geometrie);
2. gozdarsko zemljo- in rastlinoznanstvo (forstliche Boden- und Pflanzenkunde);
3. lesoreja (Holzzucht);
4. raba gozda (Forstbenützung);
5. varstvo gozda z znanstvom gozdu škodljivih in gozdu koristnih žival (Forstschutz einschliesslich der Kenntniss der forstschädlichen und forstnützlichen Thiere);
6. gozdna in lovska policija (Forst- und Jagdpolizei);
7. vaja v spiskih (Übungen in schriftlichen Aufsätzen);
8. vaja v risanju — oboje gledé na gozdarstvo (Übungen im Zeichnen — beides mit Bezug auf das Forstwesen).

V obče se bodo učenci vsaki dan dve uri učili v šolski sobi, ostale ure so odločene praktičnim vajam in lastnemu učenju učencev.

Poseben hišni red odločuje vedenje učencev od zora do mraka, v delavnikih, nedeljah in praznikih skozi celo leto.

Kdor bo v to šolo, ki bo trajala dve leti, želel vzeti biti, mora najmanj 16 let star, zdrav in močan, pa lepe obnaše biti; skazati se mora dalje, da je vsaj ljudske šole z dobrim vspehom dovršil; predno pa se v gozdarsko šolo sprejme, ga vodja te šole še izprašuje, da se prepriča, ali ima mladenec znanstvo predpisane ljudske šole.

Gospodarske novice.

* Kako so letos po Nemškem hrošče (kebre) pokončavali. V okraji Erfurt so nabrali in plačali 188 ondašnjih vaganov, in tedaj pokončali okoli 60 milijonov kebrov; v Mühlhausen-u so jih nabrali 408 centov in tedaj jih pokončali blizo 17 milijonov; v pruski provinciji Saksonija so na 100 nabirališčih jih nabrali 7835 centov, tedaj pokončali okoli 415 milijonov in 261.000 kebrov. Škoda, ktero so s tem odvrnili polji in gozdom, lahko se šteje na milijone. Koliko podzemeljskih črvov bi bili zaplodili ti keabri, ako bi jih ne bili pokončali.

Dobro je, da si to zapomnimo, kadar pride tudi pri nas čas za to delo. Če vidimo, kako drugod in to pametni ljudje zatirujejo ta požrešni mrčes, saj ne bomo rekli, da je neumno ukvarjati se z keberskim lovom.

* Jabelko in to prav lepo jabelko je rastlo na trti letos na vrtu kapitana Davida Moor-a v Beksington-u v Virginiji; na eni strani jabelka se je videl grozdni cvet. Misli se, da ta prečudna prikazen se je naredila tako, da po naključbi je jabelčin cvet padel v grozdni cvet in ž njim skupaj potem raste.

* Namesti vinskih sodcev so vinske kapnice naredili letos na Ogerskem, kjer jim je sodcev zmanjkalo, in to iz betona (cementa). Tako pišejo „Frauend. Bl.“, ki pravijo, da je gosp. Gvidon Ponkrac v vasi Mikulic blizo Zagreba narediti dal take kapnice; naredil mu jih je zidarski mojster Klein. Radi bi izvedeli: ali je res?

Gozdarska novica.

* Ogersko ministerstvo bode prepovedalo, da se na vrhi hribov ne sme les sekati. Ta prav pametna prepoved se opira na to, da gozdi (hosta) na vrhi hribov so za celo deželo zelo važni; hosta vleče oblake na-se in naredi, da gré dež; hosta odvrta vetrove ali saj stori, da niso prehudi; hosta brani, da se zemlja s hribov ne splavi; hosta pomaga, da se sneg le počasi taja in tako odvrnejo povodnji. Na kratko rečeno: gozdi na visocih hribih so veliki dobrotniki celi deželi.

Iz deželnega zbora kranjskega.

Dr. Tomanov nasvet

zastran izpeljave železnice od Ljubljane po Dolenskem do Karlovca ali do kakega drugega kraja v dotiko z hrvaškimi, ogerskimi in dalmatinskimi železnicami.

Važnost železnih cest je že tako spoznana na svetu, da mislim, da ni nobenega pametnega in previdnega človeka, ki bi se zoperstavljal zoper železnice; kajti kdor se zoperstavlja železnicam, ta se bojuje s časom, in čas ga bode zalil v svoje mogočne valove.

Železnicam se le tak človek upira, kateri sam za sebe na svojem zaslužku škodo trpi, in včasih zna škodo trpeti; ali tako sebični in mali vzroki ne veljajo in dobro izpeljana cesta splošno le koristi.

Važnost železne ceste čez dolensko stran je dobro spoznana v naši deželi; govoril sem o tem že 1866. l., ko je govorica bila zastran železnice čez Gorensko. Poznala je važnost in potrebe te železnice že tudi kupčijska zbornica, kjer se je to že poprej govorilo in posebne zasluge si je v tem pridobil umrlí Jožef Pleiweis.

Koj, ko se je up pokazal, da bo naša gorenška železnica v državnem zboru dovoljena, sem se oziral na dolensko železnico in podal sem v imenu obstoječega odbora za železnice kranjske prošnjo naši in ogerski vladi, da bi nam one dali predpravico, da smemo trasirati železnico od Ljubljane do Karlovca ali do kakega drugega kraja, kjer pride v dotiko s hrvaškimi, slavonskimi in dalmatinskimi železnicami.

Od obeh strani je tudi privoljenje prišlo, od naše c. kr. vlade že poprej, od ogerske vlade pa pred 8 dnevi, da imamo pravico to trasiranje do Karlovca izpeljati.

V mojih rokah se znajde že tudi po učeni roki narejen glavni operat in do 1. januarja 1869. leta bode cel operat — tudi detailni — dokončan in popolnoma dodelan tako, da se na to zamore dalje delati, da se zamore vlada prositi, da pri državnem zboru priporoča ustanovo te železne ceste od Ljubljane do Karlovca, ter da priporoča, da tudi država s svojimi pripomočki priskoči.

Morebiti bi vsega tega ne bilo mogoče do zdaj,